

ВІДРОДЖЕННЯ
ПО-НІМЕЦЬКОМУ

З 29 вересня по 3 жовтня в Ялті проходить фестиваль німецької культури, який організували уряд автономної Республіки Крим та Республіканське товариство німців Криму «Відгук». На фестивалі з Києва почесним гостем прийшов посол Німеччини в Україні пан Олександр Арно. Присутність посла на спеціальній прес-конференції дозволила всім бажаючим звернутися безпосередньо до нього з радом питань.

Мабуть, не всім відомо, що квота для німців з пострадянських держав, які повертаються на свою історичну Батьківщину, щорічно збільшується. Нині вона вже досягла 200 тисяч. Такі темпи нашоукують на думку, що незабаром майже всі німці покинуть Україну, включаючи Крим. Але сотні і тисячі асимилюваних сімей записалися на українських теренах, а відтак конна національна меншина в Україні сподівається на відродження своєї культури. Німці не лише сподіваються, вони вже почали активну роботу по гуртуванню своїх співвітчизників. Свідчення цьому — фестивалі, які вони зуміли провести у величній складності.

Серед запитань до німецького посла переважали такі: як дістати німецькі підручники для навчання дітей? Як організувати поїздки дітей на екскурсії до Німеччини? Чи можна організувати такі поїздки для дорослих кримських німців з метою заробітків, обміну досвідом до мовної практики? Як вникнути, адекватно в Німеччині вивчаючи проблеми вирішувати завдання приватної ініціативи, без втручання держави. Німеччина, скажімо, не спливає запрошувати бажаючих на тимчасову роботу, тому що сама потерпає від безробіття, яке в середньому досягає 7 відсотків по країні, а в окремих місцях — 15—20.

Наш кор.

Минуло десять років, як артист Кримського українського музичного театру Валерій Володимирович Карпов виступав у провідних ролях 40 вистав. Він пройшов добре стажування у студії Київського театру оперети. Сам Валерій родом з Ростова-на-Дону. У Сімферополі, як кажуть, прижився, завісав сім'ю. Його голос і талант артиста високо цінують шанувальники.

На знімку: Валерій Карпов у ролі Боні з оперети «Сільва» І. Кальмана.

Фото Костянтина ДУДЧЕНКА.

ХТО КОХАВ УКРАЇНУ?

Та хто її не кохав. Пам'ятаю, у шкільні роки що урок, то й спливає про кохання і про те, що від нього земля наша молодіє, багатіє, розквітає.

А сам сидиш і думаєш: от якби мати принесла в коблаті з колосного току зерна, перетерти б його «круподержкою» та попоїсти. Отоді б і класика загадати: «Чи доводилося вам полюбов кашу їсти?»

— Микола, чого ти не слухаєш про Україну Радянську? — запитує вчителька. — Встань. До речі, ти портрети Рильського та Яновського замалював у підручнику?

— Ні, у мене їх немає.

— Як це немає?

— Хтось сторінки з книжки вивівав.

— Дивись, щоб цей хто не пішов до директора. Знаємо про твої захламлені книжечки. Слухай, всі слухають. Воротам радянського народу Максиму

Рильському і Юрію Яновському ганаба. Їх треба замалювати в підручнику. А тепер, Микола, читай вірша.

І читав:
Ой чого ж ти, земле,
Молодість стала?
Бо тебе кохав
Рідний батько Сталін.

Читав цього вірша і на відкритті уроках, і на зборах пионерського загону, коли в клас приходив директор або приїздив інспектор.

До того зазубрив і слова про кохання, що не забував їх усіх життя. Починав із знайомих рядків про кохання, а далі вже додавав до них свої, бо наші українці з'являлися все нові і нові коханці.

Через одне п'ятиріччя вірша було продовжено так:
Ой чого ж ти, земле,
Стала молодіти?
Бо тебе кохав
Наш Хрущов Микита.

Через дивись, щоб цей хто не пішов до директора. Знаємо про твої захламлені книжечки. Слухай, всі слухають. Воротам радянського народу Максиму

Через десять років з'явилось майже в авторському варіанті: Ой чого ж ти, земле,
Знову молодість!
Бо Леонід Брежнев
Сам тебе кохав,
А потім:
Ой чого ж ти, земле,
Знову молодість!
Бо тебе кохав
Костянтин Черненко.

Після цих рядків чогось не писалося, бо жодної чарки не підняв «яко здоров'я». А без неї який же козак запорізький писатиме?

Та згодом не витерпів, додав:
Ой чого ж ти, земле,
Молодість знову!
Бо тебе кохав
Рая Горбачова.

А далі, мабуть, не доведеться писати, бо кажуть люди, що вже будуть самі кохати свою землю, свою Україну.

Микола ТІБІЙ.
с.м. Роздольне.

ІМ'Я ВАШОГО МІСТА

Є на Україні багато населених пунктів, які мають у своїх назвах спільну частину **поль**, яка походить від грецького **πολις** — місто. Це легендарний Севастополь (з грецької: **севастос** — славіний і **поліс** — місто), заснований 1783 року на місці татарського поселення Ахтір («Біла скеля»). Місто-герой з честю виправдало горді ім'я.

Це Сімферополь, який виник 1784 року на місці татарського поселення Ак-Мечеть («Біла Мечеть»). Сучасна його назва складається з двох грецьких слів: **сімферос** — збирати докупи, з'єднувати і **поліс** — місто. Отже, Сімферополь — місто, отже, Сімферополь —

місто, яке збирає. Є ще один приклад: бути корисним, приносить вигоду або щастяве місто.

Наприкінці XVIII століття, за царювання Катерини II, вирішили збудувати в Криму ще одне місто і дали йому пишне найменування Мелітополь — «місто меліта» (від грецьких слів **меліта** — мед і **поліс** — місто). Та не судилося йому з'явитися на кримській землі. Через півстоліття це ім'я дістало слава Новоолександрівка (у першій Запорізькій області), яку заселяли переважно колишні солдати О. В. Суворова.

Так 1842 року на карті з'явилось повне місто Мелітополь.

В САДУ, НА ГОРОДІ

В саду — падолист. Час приступати до обробки смородини, агрусу, інших кущів, а наприкінці місяця настає найсприятливіший період для їх садіння та пересадки. Обов'язково покладіть в ямку подрібнений переліт, торф і полийте: не менш як півведра на кущ. Стобурви дерев побільш вапном, від шкідливих огорніть полином. Оці при заготовляють живці для весняного щеплення, зберігайте їх у льоху, закопавши у вологий пісок.

У городі збирають кукурудзу, буряки, хрін, пізно капусту. Голівки просушують на сонці і покладіть на зберігання на по-

лищах у погребі. У другій половині жовтня сіють під зиму моркву, буряки, петрушку, салат, шпинат. Якщо не встигли у вересні, перекопайте звільнені ділянки тепер, попередньо довавши ґрунт.

Запам'ятайте закон городника: все, що є на ділянці, не повинно викидатися на смітник. Звичайно, хворі рослини рештки слід закопати глибоко в землю, а для здорових приготуйте невелику яму (десять метр на метр і напівметра глибиною) і складіть у компост, пересипавши шарами землі. З цього вийде непогане добриво.

ВІТАЄМО

Комітет громадських організацій «Крим з Україною — союзники», Радя Кримської організації Української Республіканської партії та Рада Українського Громадянського Конгресу Криму сердечно вітають свого побратима Сергія Павлика та його дружинку Наталку з народженням сина і зичать їм та їхньому козацькому здоров'ю, щастя, рости і діяти громадяни України.

«Кримська світлиця» приєднується з поздоровленнями на адресу молодого сім'ї.

ВІПУСК 80-й

Одним з кращих творів на історичну тематику класика польської літератури, лауреата Нобелівської премії Генрика Сенкевича (1846—1916) є роман «Хрестоносці», написаний 1900 року і присвячений боротьбі проти Тевтонського ордена. Показовий, зокрема, такий факт. Незабаром по завершенні роботи над твором Сенкевич приїхав до Кракова і прочитав уривки з роману перед знаменитою картиною Яна Матейки «Грюнвальдська битва».

Розповідаючи про заняття і розваги в резиденції великого магістра в Мальборку, письменник загадує шахи та шашки: «Рицарі-ченці пояснюли, що жінкам забороняється тільки жити в замку, але вони можуть бути у трапезній і на утчі, і що минулого року дружина князя Вітовта (...) приходила сюди кожного дня, аби зіграти в золоті шахи, які їй доводилося і дарували. Грали й цього вечора не тільки в шахи, шашки, але й в кості...».

Описуючи події п'ятсотлітньої давності, романіст дуже чутливо до слова. Так, заздала мовного колориту слово «варцаби» (шашки) він подає в архаїчному варіанті — «арцаби».

Про те, що автор «Хрестоносців» теж грав у шахи, є свідчення його сучасників. 1876 року Генрик Сенкевич видавав польську колонію в Сан-Франциско. Там його шаховим партнером був капітан Рудольф Корвін Плотковський — учасник листопадового повстання в Польщі і громадянської війни в Сполучених Штатах.

Того ж таки 1876 року вперше була опублікована доповідка найвідомішого американського проблеміста Семюеля Лойда, яку й пропонуємо розв'язати аматорам шахів. Білі: Kp7, Fe1, Tc6, Th1, Kf6, Kg4; чорні: Kp5, Kc3, Kd6, n13.

Реклади не завжди поділяють думки авторів публікацій, відповідальність за достовірність фактів, цифрових та статистичних даних несут автори. Рукописи не рецензуються і не повертаються. Редакція застерігає собі право скорочувати статті і виправляти мову.

ПРОГРАММА ТЕЛЕВІДЕННЯ

Понеділок, 10 жовтня

УТ-1

9.00 УТН.
9.10 Худ.фільм «Двадцять днів без вогню». Концерт.
10.10 Пектораль.
12.50 «От Гималаїв - Україна».
13.00 УТН.
13.10 Худ.фільм «Вірність».
15.40 «Все - всім».
17.00 УТН.
17.10 Ювілейні музичанти.
17.55 Мультифільм.
18.10 Личко к стільцю.
18.40 «Без протокола».
19.10 Ніна Матвиенко.
20.00 УТН.
20.10 Ані П. Кіев.
20.15 «Романа» представляє.
21.10 Перекресток.
21.15 Версія.
21.35 Телерадіореклама.
21.40 Спокоїної ночі, малюши.
21.55 Ані П. Кіев.
22.00 УТН.
22.35 Телерадіореклама.
22.40 Кинофільм «Пієта».
23.00 Ані П. Кіев.
23.05 Худ.фільм «Опасний вояка».
0.30 «Сніг, напрокат», Тайланд.
1.00 УТН.

«ОСТАНКИНО»

6.30 «Утро».
8.50 Новості.
9.00 «Война готов!».
9.25 «Дика Роза».
9.50 Новості.
10.00 Чоловік і закон.
10.30 Поем Т. Матвеева.
10.50 Новості.
11.00 Новості.
11.30 Звездний час.
12.25 «Зен і ребята». Молодецький серіал «Франція».
12.52 Мир сьогодні.
18.00 У нас на устах.
18.30 Чоловік і закон.
18.45 Кіто єсть кіто. XX век. А. Павлова.
18.50 Новості.
19.00 Час пік.
19.25 «Дика Роза».
19.55 «Мі».
20.40 Спокоїної ночі, малюши.
21.00 Новості.
21.40 Монолоґ.
23.00 Голос.
23.20 Насміяння ролі Р. Бикова.
23.50 Новості.
0.05 Шість вечорів с Ю. Нікуліним. Вечер 2.
0.50 Пресс-експрес.

УТ-2, УТ-3, «РОССИЯ», Крим-ТВ

7.30 Формула-730.
8.00 Вести.
8.20 Требується...
8.30 Времі делових людей.
8.50 Новості.
9.00 Новості.
9.25 «Дика Роза».
9.50 Новості.
10.00 Чоловік і закон.
10.30 Поем Т. Матвеева.
10.50 Новості.
11.00 Новості.
11.30 Звездний час.
12.25 «Зен і ребята». Молодецький серіал «Франція».
12.52 Мир сьогодні.
18.00 У нас на устах.
18.30 Чоловік і закон.
18.45 Кіто єсть кіто. XX век. А. Павлова.
18.50 Новості.
19.00 Час пік.
19.25 «Дика Роза».
19.55 «Мі».
20.40 Спокоїної ночі, малюши.
21.00 Новості.
21.40 Монолоґ.
23.00 Голос.
23.20 Насміяння ролі Р. Бикова.
23.50 Новості.
0.05 Шість вечорів с Ю. Нікуліним. Вечер 2.
0.50 Пресс-експрес.

УТ-2, УТ-3, «РОССИЯ», Крим-ТВ

7.30 Формула-730.
8.00 Вести.
8.20 Требується...
8.30 Времі делових людей.
8.50 Новості.
9.00 Новості.
9.25 «Дика Роза».
9.50 Новості.
10.00 Чоловік і закон.
10.30 Поем Т. Матвеева.
10.50 Новості.
11.00 Новості.
11.30 Звездний час.
12.25 «Зен і ребята». Молодецький серіал «Франція».
12.52 Мир сьогодні.
18.00 У нас на устах.
18.30 Чоловік і закон.
18.45 Кіто єсть кіто. XX век. А. Павлова.
18.50 Новості.
19.00 Час пік.
19.25 «Дика Роза».
19.55 «Мі».
20.40 Спокоїної ночі, малюши.
21.00 Новості.
21.40 Монолоґ.
23.00 Голос.
23.20 Насміяння ролі Р. Бикова.
23.50 Новості.
0.05 Шість вечорів с Ю. Нікуліним. Вечер 2.
0.50 Пресс-експрес.

УТ-2, УТ-3, «РОССИЯ», Крим-ТВ

7.30 Формула-730.
8.00 Вести.
8.20 Требується...
8.30 Времі делових людей.
8.50 Новості.
9.00 Новості.
9.25 «Дика Роза».
9.50 Новості.
10.00 Чоловік і закон.
10.30 Поем Т. Матвеева.
10.50 Новості.
11.00 Новості.
11.30 Звездний час.
12.25 «Зен і ребята». Молодецький серіал «Франція».
12.52 Мир сьогодні.
18.00 У нас на устах.
18.30 Чоловік і закон.
18.45 Кіто єсть кіто. XX век. А. Павлова.
18.50 Новості.
19.00 Час пік.
19.25 «Дика Роза».
19.55 «Мі».
20.40 Спокоїної ночі, малюши.
21.00 Новості.
21.40 Монолоґ.
23.00 Голос.
23.20 Насміяння ролі Р. Бикова.
23.50 Новості.
0.05 Шість вечорів с Ю. Нікуліним. Вечер 2.
0.50 Пресс-експрес.

УТ-2, УТ-3, «РОССИЯ», Крим-ТВ

7.30 Формула-730.
8.00 Вести.
8.20 Требується...
8.30 Времі делових людей.
8.50 Новості.
9.00 Новості.
9.25 «Дика Роза».
9.50 Новості.
10.00 Чоловік і закон.
10.30 Поем Т. Матвеева.
10.50 Новості.
11.00 Новості.
11.30 Звездний час.
12.25 «Зен і ребята». Молодецький серіал «Франція».
12.52 Мир сьогодні.
18.00 У нас на устах.
18.30 Чоловік і закон.
18.45 Кіто єсть кіто. XX век. А. Павлова.
18.50 Новості.
19.00 Час пік.
19.25 «Дика Роза».
19.55 «Мі».
20.40 Спокоїної ночі, малюши.
21.00 Новості.
21.40 Монолоґ.
23.00 Голос.
23.20 Насміяння ролі Р. Бикова.
23.50 Новості.
0.05 Шість вечорів с Ю. Нікуліним. Вечер 2.
0.50 Пресс-експрес.

9.25 «Дика Роза».
9.50 Новості.
10.00 Ты помнишь, товарищ...
10.30 В.-А. Моцарт. Концерт ре-мажор для скрипки с оркестром.
17.15 Новая линия.
17.45 Видеотекст.
18.00 ТНН (на крымскотатарском).
18.20 Мерабьян, бапалар!
19.10 Художественная программа.
20.05 Дорогами Ивана Гончара.
20.35 «Санта-Барбара».
21.30 Хоккей. «Сокіл» /Кіев/ - «Динамо» /Москва/.
22.50 Личное дело.
23.00 Сессия ВС Украины.
0.00 Телефон.

7.00 РОССИЯ.
19.05 «На пороге ночи» (66 часть).
19.30 Мультифільм.
19.50 Телегазета ТВ-7.
20.00 Уніка-ТВ «Европа сьогодні».
20.30 Хроника катастроф.
20.50 Унікальний мис.
21.00 Худ.фільм «Здесь протекает река».
23.10 РОССИЯ.

УТ-2, УТ-3, «РОССИЯ», Крим-ТВ

7.30 Формула-730.
8.00 Вести.
8.20 Требується...
8.30 Времі делових людей.
8.50 Новості.
9.00 Новості.
9.25 Утренний концерт.
9.50 Без ретунці.
10.45 «Фрак народа».
11.40 Крестьянский вопрос.
12.00 Вести.
16.00 Вести.
16.20 «Пиратский остров».
16.50 Там-там новости.
17.05 Праздник каждый день.
17.15 Новая линия.
17.40 Видеотекст.
18.00 ТНН.
18.20 «Барель».
19.45 «Гиперборей».
20.10 Сельские парни посвящаются.
20.40 «Дизайнер в интерьере».
21.15 Кристианский святыням Востока.
21.50 Академия наук Крима.
22.15 Приват-ТВ.
22.50 Окна.
23.25 Визитка.
23.00 Сессия ВС Украины.
0.00 СИТ-3.
0.10 Обратная связь.
0.20 Худ.фільм.
1.40 СИТ-3.
1.45 Про-видео.

«ОСТАНКИНО»

6.30 «Утро».
8.50 Новості.
9.00 «Война готов!».
9.25 «Дика Роза».
9.50 Новості.
10.00 В мире животных.
10.40 Экспресс-новости.
10.50 Новості.
11.00 Новості.
11.30 Звездный час.
12.25 «Зен и ребята».
12.52 Мир сегодня.
18.00 ...До 16-ти старше.
18.30 Миниматра.
18.45 Кіто єсть кіто. XX век. Л. Армстронг.
19.05 «На пороге ночи» (66 часть).
19.30 Мультифільм.
19.50 Телегазета ТВ-7.
20.00 Уніка-ТВ «Европа сьогодні».
20.30 Хроника катастроф.
20.50 Унікальний мис.
21.00 Худ.фільм «Пистолет в сумке».
21.30 Хоккей. «Сокіл» /Кіев/ - «Динамо» /Москва/.
22.50 Личное дело.
23.00 Сессия ВС Украины.
0.00 СИТ-3.
0.10 Обратная связь.
0.20 Худ.фільм.
1.40 СИТ-3.
1.45 Про-видео.

УТ-2, УТ-3, «РОССИЯ», Крим-ТВ

7.30 Формула-730.
8.00 Вести.
8.20 Требується...
8.30 Времі делових людей.
8.50 Новості.
9.00 Новості.
9.25 «Дика Роза».
9.50 Новості.
10.00 Чоловік і закон.
10.30 Поем Т. Матвеева.
10.50 Новості.
11.00 Новості.
11.30 Звездный час.
12.25 «Зен и ребята».
12.52 Мир сегодня.
18.00 У нас на устах.
18.30 Чоловік і закон.
18.45 Кіто єсть кіто. XX век. А. Павлова.
18.50 Новості.
19.00 Час пік.
19.25 «Дика Роза».
19.55 «Мі».
20.40 Спокоїної ночі, малюши.
21.00 Новості.
21.40 Монолоґ.
23.00 Голос.
23.20 Насміяння ролі Р. Бикова.
23.50 Новості.
0.05 Шість вечорів с Ю. Нікуліним. Вечер 2.
0.50 Пресс-експрес.

УТ-2, УТ-3, «РОССИЯ», Крим-ТВ

7.30 Формула-730.
8.00 Вести.
8.20 Требується...
8.30 Времі делових людей.
8.50 Новості.
9.00 Новості.
9.25 «Дика Роза».
9.50 Новості.
10.00 Чоловік і закон.
10.30 Поем Т. Матвеева.
10.50 Новості.
11.00 Новості.
11.30 Звездный час.
12.25 «Зен и ребята».
12.52 Мир сегодня.
18.00 У нас на устах.
18.30 Чоловік і закон.
18.45 Кіто єсть кіто. XX век. А. Павлова.
18.50 Новості.
19.00 Час пік.
19.25 «Дика Роза».
19.55 «Мі».
20.40 Спокоїної ночі, малюши.
21.00 Новості.
21.40 Монолоґ.
23.00 Голос.
23.20 Насміяння ролі Р. Бикова.
23.50 Новості.
0.05 Шість вечорів с Ю. Нікуліним. Вечер 2.
0.50 Пресс-експрес.

УТ-2, УТ-3, «РОССИЯ», Крим-ТВ

7.30 Формула-730.
8.00 Вести.
8.20 Требується...
8.30 Времі делових людей.
8.50 Новості.
9.00 Новості.
9.25 «Дика Роза».
9.50 Новості.
10.00 Чоловік і закон.
10.30 Поем Т. Матвеева.
10.50 Новості.
11.00 Новості.
11.30 Звездный час.
12.25 «Зен и ребята».
12.52 Мир сегодня.
18.00 У нас на устах.
18.30 Чоловік і закон.
18.45 Кіто єсть кіто. XX век. А. Павлова.
18.50 Новості.
19.00 Час пік.
19.25 «Дика Роза».
19.55 «Мі».
20.40 Спокоїної ночі, малюши.
21.00 Новості.
21.40 Монолоґ.
23.00 Голос.
23.20 Насміяння ролі Р. Бикова.
23.50 Новості.
0.05 Шість вечорів с Ю. Нікуліним. Вечер 2.
0.50 Пресс-експрес.

16.00 Вести.
16.20 Студия «Рост».
16.50 Там-там новости.
17.05 Праздник каждый день.
17.15 Новая линия.
17.45 Видеотекст.
18.00 ТНН (на крымскотатарском).
18.20 Мерабьян, бапалар!
19.10 Художественная программа.
20.05 Дорогами Ивана Гончара.
20.35 «Санта-Барбара».
21.30 Хоккей. «Сокіл» /Кіев/ - «Динамо» /Москва/.
22.50 Личное дело.
23.00 Сессия ВС Украины.
0.00 Телефон.

«ОСТАНКИНО»

6.30 «Утро».
8.50 Новості.
9.00 «Сорока».
9.20 «Дика Роза».
9.50 Новості.
10.00 Помоги себе сам.
10.30 Концерт.
10.50 Новості.
11.00 Новості.
11.30 Звездный час.
12.25 «Зен и ребята».
12.52 Мир сегодня.
18.00 У нас на устах.
18.30 Чоловік і закон.
18.45 Кіто єсть кіто. XX век. А. Павлова.
18.50 Новості.
19.00 Час пік.
19.25 «Дика Роза».
19.55 «Мі».
20.40 Спокоїної ночі, малюши.
21.00 Новості.
21.40 Монолоґ.
23.00 Голос.
23.20 Насміяння ролі Р. Бикова.
23.50 Новості.
0.05 Шість вечорів с Ю. Нікуліним. Вечер 2.
0.50 Пресс-експрес.

УТ-2, УТ-3, «РОССИЯ», Крим-ТВ

7.30 Формула-730.
8.00 Вести.
8.20 Требується...
8.30 Времі делових людей.
8.50 Новості.
9.00 Новості.
9.25 «Дика Роза».
9.50 Новості.
10.00 Чоловік і закон.
10.30 Поем Т. Матвеева.
10.50 Новості.
11.00 Новості.
11.30 Звездный час.
12.25 «Зен и ребята».
12.52 Мир сегодня.
18.00 У нас на устах.
18.30 Чоловік і закон.
18.45 Кіто єсть кіто. XX век. А. Павлова.
18.50 Новості.
19.00 Час пік.
19.25 «Дика Роза».
19.55 «Мі».
20.40 Спокоїної ночі, малюши.
21.00 Новості.
21.40 Монолоґ.
23.00 Голос.
23.20 Насміяння ролі Р. Бикова.
23.50 Новості.
0.05 Шість вечорів с Ю. Нікуліним. Вечер 2.
0.50 Пресс-експрес.

УТ-2, УТ-3, «РОССИЯ», Крим-ТВ

7.30 Формула-730.
8.00 Вести.
8.20 Требується...
8.30 Времі делових людей.